

УДК 330.322:336

О.В. Мишкович канд. екон. наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ІНВЕСТИЦІНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ:
МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ**

O.V. Mushkovuch, Ph.D

**INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF TRANSPORT COMPANIES: METHODS
OF DETERMINATION AND INFLYENCE FACTORS**

Інвестиційна привабливість будь-якого підприємства є так званим індикатором, який дозволяє потенційному інвестору провести аналіз доцільності вкладання фінансів в даний об'єкт. В результаті ринкових трансформацій, які активно відбувалися в транспортній галузі, частка обсягів перевезень вантажів суб'єктами приватної форми власності складає 50,0%, у тому числі на автомобільному транспорті – 72,0%; відповідно перевезень пасажирів – 42,0%.

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, що є сполучною ланкою між етапом аналізу та етапом прийняття рішень про вкладення коштів, являє собою інтегральну характеристику окремих підприємств як об'єктів перспективного інвестування з позиції сталості розвитку, ефективності використання активів, їх ліквідності та цілої низки інших показників.

Повноцінна оцінка інвестиційної привабливості транспортних підприємств повинна включати у себе всі складові цього поняття, а саме, абсолютні й порівняльні методи визначення привабливості підприємства як об'єкта інвестування. Не останнє місце також повинна займати і інноваційна складова.

Представляючи інтереси капіталу інвестор повинен максимально оцінити ступінь вигідності інвестицій та потенційні ризики вкладених засобів. А тому вважаємо за доцільне, аби посилити інвестиційну привабливість транспортних підприємств здійснювати оцінку суб'єкта інвестування не лише за фінансовими показниками, а й за допомогою маркетингового аналізу, аби дозволити оцінити не лише фінансовий стан підприємства, а середовище в якому воно функціонує та перспективи подальшого розвитку.

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємства, що на нашу думку найкраще підійдуть для транспортної галузі, використовують дві групи методів:

- аналіз суб'єкта господарювання на основі оцінки його фінансового стану;
- комплексний аналіз суб'єктів господарювання.

Методи які входять до першої групи [1] унеможливають прийняття стратегічних інвестиційних рішень у довгостроковому періоді по відношенню до підприємств які здійснюють перевезення і можуть бути використані в процесі вирішення питань про доцільність інвестування тільки в короткостроковому аспекті. Також, у першому випадку привабливість підприємства визначається на основі оприлюдненої інформації та ділової репутації підприємства. У другому – інвестор може оцінити інвестиційну привабливість підприємства, на основі рейтингу розрахованого високо професійними консалтинговими компаніями за допомогою методу, що в західній термінології називається “due diligence”.

На жаль на даний час процедура “due diligence” використовується в Україні досить рідко тому що є затратною та довготривалою, вона рекомендована до використання великим підприємствам транспортної галузі. Але сама методика передбачає комплексну перевірку підприємства групою зовнішніх експертів, що на думку багатьох вчених дозволить залучити іноземних інвесторів, адже для них

проведення процедури DueD вважається звичайною комерційною практикою. Не останньою в оцінці інвестиційної привабливості, а особливо що стосується підприємств які займаються транспортними перевезеннями є його інноваційна складова. Методика розрахунку інноваційної привабливості передбачає визначення інноваційного потенціалу в оцінці показника що дозволяє максимально проаналізувати фінансово-господарський стан підприємства.

Більшість рейтингових агентств вважають Україну недостатньо привабливою країною для залучення інвестицій. Встановлено, що основними чинниками що негативно впливають на інвестиційний клімат і інвестиційну привабливість України, є наступні: макроекономічна нестабільність, що пов'язано з численними ризиками вкладання коштів в країну; низький рівень захисту іноземних інвесторів, що негативно впливає на імідж України; недосконале законодавче регулювання, що негативно впливає на дохідність від інвестицій; корупція, що блокує надходження іноземних інвестицій, тощо [2].

За таких умов важко реалізувати економічні та інноваційні завдання спрямовані на підвищення привабливості для потенційного інвестора.

На нашу думку методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства транспортної галузі повинна обов'язково дозволити потенційному інвестору проаналізувати підприємство за наступними напрямками:

1. Визначення фінансового становища підприємства при якому оцінюється майновий потенціал, ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, рух грошових коштів, прибутковість, рентабельність, ділова активність та ймовірність банкрутства шляхом розрахунку системи показників за для визначення міри інвестиційного ризику.

2. Аналіз інноваційного потенціалу підприємства. Основним завданням даного аналізу є оцінка внутрішніх і зовнішніх можливостей, які б забезпечили конкурентоспроможність суб'єкта господарювання та реалізацію його цілей в конкурентній боротьбі на довготривалу перспективу.

3. Аналіз галузі та визначення ніші підприємства (визначення можливості перспектив та подальшого розвитку).

Об'єктивно і всесторонньо здійснена оцінка дозволить правильно визначити доцільність здійснення інвестування, адже від цього залежить кінцевий результат, який отримає інвестор.

З метою підвищення інвестиційної привабливості транспортної галузі України також вважаємо за необхідне вжити заходів і на законодавчому рівні: вдосконалення законодавчо-виконавчої бази; ведення ефективної державної політики на всіх рівнях влади; входження в інтеграційні процеси; покращення роботи фінансової, податкової, страхової та кредитної систем; розширення співробітництва з провідними міжнародними організаціями та рейтинговими агентствами; зміцнення фінансового ринку; розробка ефективного антикорупційного законодавства; покращення бізнес-середовища; покращення інвестиційного іміджу України; підвищення рівня конкурентоспроможності економіки країни, тощо.

Література

1. Оцінка конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання : монографія / Н.А. Дехтяр, Т.М. Мельник, І.О. Школьник та ін./ за ред. доктора економічних наук А.О. Єпіфанова. – Суми: УАБС НВУ, 2007. – 286с.
2. Колесник Я. О. Проблеми визначення інвестиційної привабливості та інвестиційного клімату в Україні / Я. О. Колесник, Н. Є. Скоробогатова. // Економічний вісник НТУУ "КПІ" [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <http://economy.kpi.ua/ru/node/347>